

Luminor Latvijas atklātais pensiju fonds AS

Informācija par ilgspējas risku integrēšanu ieguldījumu procesā

Aktualizēšanas datums: 30.05.2024, versija Nr.2

Šajā dokumentā izklāstīta informācija par to, kā ilgspējas riski integrēti **Luminor Latvijas atklātais pensiju fonds AS** (turpmāk tekstā – mēs) administrēto pensiju 3.līmeņa pensiju plānu ieguldījumu procesā.

Luminor grupas ilgspējas politikā ir noteikta Luminor grupas apņemšanās nodrošināt tajā ietilpstošo uzņēmumu darbību atbildīgā, ilgspējīgā un gādīgā veidā. Lai to īstenotu, arī mūsu darbībā tiek iekļauti uz ilgspējīgu ietekmi balstīti aspekti, mēs atbalstām šādu pieeju un darbojamies šīs uzņēmējdarbības koncepcijas ietvaros, lai veicinātu Luminor grupas mērķu sasniegšanu ilgspējīgas attīstības jomā.

Ņemot vērā iepriekš minēto, mēs savā darbībā ņemam vērā ilgspējas riskus, vērtējot to ietekmi gan uzņēmuma līmenī, gan attiecībā uz pensiju plānu aktīvu vērtību. Mēs esam veikuši ilgspējas risku ietekmes novērtējumu, kur ilgspējas risku ietekme uz Sabiedrības darbību tika identificēta un novērtēta īstermiņā, vidējā un ilgtermiņā.

Veiktais pensiju plānu līdzekļu ilgspējas risku būtiskuma novērtējums ļauj mums izdarīt secinājumus, ka mūsu pensiju plāniem var pastāvēt ilgspējas riski, bet šobrīd tie nav būtiski. Savukārt uzņēmuma līmenī uzskatām, ka, lai arī nebūtiski, tomēr ilgspējas risku ietekme visvairāk var izpausties caur pensiju plānu aktīvu vērtību uz mūsu ilgtermiņa biznesa modeļa un maksātspējas riskiem, kā arī caur atbilstības riskiem.

Mēs esam uzticējuši savu pensiju 3.līmeņa pensiju plānu pārvaldīšanu Luminor Asset Management IPAS (turpmāk – Līdzekļu pārvaldītājs), kas ilgspējas risku ietekmes mazināšanai ir izveidojis ieguldīšanas procesu, kas, atkarībā no konkrētā pensiju plāna ieguldījumu politikas finanšu instrumentu atlases procesā izmanto gan izslēgšanas, gan iekļaušanas metodes. Lai piemērotu šīs metodes Līdzekļu pārvaldītājs klasificē ieguldījumus divās grupās: tiešie ieguldījumi un ieguldījumu fondi (izņemot alternatīvos ieguldījumu fondus).

Izslēgšana. Šādi uzņēmumi ir izslēgti no mūsu tiešajiem ieguldījumiem:

- uzņēmumi, kas ir iesaistīti tāda veida preču ražošanā vai tirdzniecībā, vai darbībā, kas tiek uzskatīta par nelikumīgu saskaņā ar nacionālajiem tiesību aktiem, vai starptautiskām konvencijām, vai ir pakļauti starptautiskiem aizliegumiem;
- uzņēmumi, kas pakļauti ANO, ES, Apvienotās Karalistes Kases, ASV Ārvalstu aktīvu kontroles biroja, kā arī Igaunijas, Latvijas un Lietuvas tiesību aktos noteiktajām sankcijām;
- uzņēmumi, par kuriem ir aizdomas, ka tie ir iesaistīti finanšu noziegumos vai citās nelikumīgās darbībās (piemēram, cilvēku tirdzniecība, kontrabanda, izspiešana, savvaļas dzīvnieku tirdzniecība, ieroču un municijas nelikumīga izplatīšana, masu iznīcināšanas ieroču, narkotiku izplatīšana, korupcija, izvairīšanās no nodokļu nomaksas), vai tie darbojas bez nepieciešamās licences pašu uzņēmumu vai Luminor jurisdikcijā;
- uzņēmumi, kas saistīti ar terorisma finansēšanu (piemēram, ārvalstu kaujinieki, darbības kara zonās, līdzekļu vākšana, izmantojot kolektīvās finansēšanas platformas mērķiem, par kuriem varētu būt aizdomas, ka tie ir saistīti ar terorisma darbības finansēšanu utt.);
- uzņēmumi, kas ir saistīti ar tādu ieroču ražošanu, kuru lietošana pārkāpj humanitāros pamatprincipus;
- uzņēmumi, kas ražo e-cigaretes un/vai tabaku, vai pornogrāfiju.

Turklāt, mēs izslēdzam no mūsu nākotnes tiešajiem ieguldījumiem uzņēmumus, ja tie darbojas šādās ar vidi saistītās jomās:

- jaunas jaudas izveide ogļu elektroenerģijas ražošanai un/vai termiskai ogļu ieguvei, un/vai naftas un degslānekļa ieguvei;
- ozona slāni noārdošu vielu ražošana vai tirdzniecība kā norādīts Monreālas protokolā par ozona slāni noārdošām vielām un ietver aerosolus, aukstumaģentus, putu pūšanas līdzekļus, šķīdinātājus un ugunsdrošības līdzekļus;
- noturīgu organisko piesārņotāju ražošana, izmantošana vai tirdzniecība, kas norādīti Stokholmas konvencijā par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem (NOP);
- savvaļas dzīvnieku tirdzniecība vai savvaļas dzīvnieku izcelsmes produktu ražošana vai tirdzniecība, ko regulē Konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (CITES);
- atkritumu pārrobežu pārvietošana, kas aizliegta saskaņā ar starptautiskajām publiskajām tiesībām¹.

Attiecībā uz ieguldījumiem ieguldījumu fondos Līdzekļu pārvaldītājs iegulda tikai tādos fondos, kurus pārvalda ieguldījumu pārvaldnieki, kas parakstījuši Apvienoto Nāciju Organizācijas Atbildīgu ieguldījumu principus (UN PRI). Tas nozīmē, ka šie pārvaldnieki regulāri pārskata pieejamos ilgtspējas datus, izmanto tos ieguldījumu lēmumu pieņemšanas procesā, kā arī īsteno ar ilgtspēju saistītus iesaistīšanās pasākumus ar uzņēmumiem, kuros iegulda to pārvaldītie fondi. Šādi tiek nodrošināta ieguldījumu fondu ilgtspējas datu un risku caurskatāmība un uzraudzība.

Iekļaušana. Apsverot ieguldījumu gan tiešajos finanšu instrumentos, gan ieguldījumu fondos citu ar attiecīgo ieguldījumu saistīto faktoru vidū, Līdzekļu pārvaldītājs izskata arī negatīvo ietekmju rādītājus, kas saistīti ar klimatu un cilvēktiesību ievērošanas politiku, kā arī ieguldījumu fonda SFDR² klasifikāciju.

Līdzekļu pārvaldītājs regulāri uzrauga mūsu pensiju plānu portfeļos esošos finanšu instrumentus un pārbauda to atbilstību augstāk minētajiem izslēgšanas un iekļaušanas kritērijiem, izmantojot ārējos datu sniedzējus. Ja tiek konstatēts, ka kāds konkrēts finanšu instruments vairs neatbilst iepriekš minētajiem izslēgšanas vai iekļaušanas kritērijiem, mēs šo instrumentu aizstājam ar tādu, kas atbilst.

Mūsu izvēlētais Līdzekļu pārvaldītājs ir izveidojis tādu uzņēmuma organizatorisko struktūru, kas nodrošina ilgtspējas risku pilnvērtīgu integrēšanu ieguldīšanas procesā, tajā skaitā noteikusi atbildīgos darbiniekus ieguldījumu pārvaldes un risku pārvaldes struktūrvienībās.

Ilgspējas risku iespējamās ietekmes uz ieguldījumu atdevi novērtējums

Mēs un mūsu izvēlētais Līdzekļu pārvaldītājs uzskatām, ka nelabvēlīgu klimata, cilvēktiesību vai pārvaldības notikumu vai citu apstākļu iestāšanās var radīt negatīvu ietekmi uz ilgtermiņa ieguldījumu vērtību, tādēļ ilgtspējas risku integrēšana Līdzekļu pārvaldītāja īstenojamā ieguldījumu procesā palīdz mazināt ilgtspējas risku ietekmi uz ieguldījumu plānu atdevi.

Profesionālo investoru kopīgā nostāja ir tāda, ka ilgtspējas risku integrēšana ieguldījumu procesā veicina pozitīvu ietekmi uz sabiedrību un samazina ilgtermiņa riskus³.

¹ Atsauces dokumenti: Bāzeles Konvencija par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu; Regula (EK) Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem; un ESAO Padomes lēmums C(2001)107/FINAL, ar ko pārskata Lēmumu C(92)39/FINAL par reģenerācijai paredzēto atkritumu pārrobežu pārvietošanas kontroli.

² Sustainable Finance Disclosure Regulation, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/2088 (2019. gada 27. novembris) par informācijas atklāšanu, kas saistīta ar ilgtspēju, finanšu pakalpojumu nozarē.

³ EDHEC-Risk Institute. (2021). The EDHEC European ETF, Smart Beta and Factor Investing Survey 2021. https://climateimpact.edhec.edu/sites/ecii/files/edhec-risk_publications_etf_survey_2021.pdf

Mums un Līdzekļu pārvaldītājam nav pieejama viennozīmīga teorija, modelis vai empīriskie dati, kas ļauj precīzi novērtēt ilgtspējas risku iespējamo ietekmi uz ieguldījumu plānu atdevi. Empīriskie pētījumi⁴⁵ nenodrošina viennozīmīgus secinājumus – daži pētījumi apstiprina pozitīvo ietekmi uz ieguldījumu rezultātiem, daži pētījumi – negatīvo ietekmi uz ieguldījumu rezultātiem, atkarībā no aktīvu klases (piemēram, akcijas, obligācijas un ieguldījumu fondi) un pētījuma perioda.

⁴ Kräussl, R., Oladiran, T., & Stefanova, D. (2024). A review on ESG investing: Investors' expectations, beliefs and perceptions. *Journal of Economic Surveys*, 38, 476–502. <https://doi.org/10.1111/joes.12599>

⁵ EDHEC-Risk Climate Impact Institute. Does ESG Investing Improve Risk-Adjusted Performance? <https://climateimpact.edhec.edu/does-esg-investing-improve-risk-adjusted-performance>